

Garkalnieši Kjardlas ģimnāzijā Igaunijā

Garkalnes Mākslu un vispārīzglītojošās vidusskolas komanda - Inese Muižniece, Agnese Ozoliņa, Liene Rolanda, Inga Pelcmane, Vitolds Kucins un Ziedonis Ločmelis - direktora Laimneša Bruģa vadībā š.g.28.februārī devās uz Kjardlas ģimnāziju (Igaunijā, Hijumā salā).

Ar Kjardlas ģimnāziju sadarbība ilgst jau 4.gadu. To aizsāka tautas deju kolektīva dejotāji, bet jau 2010.gada vasarā četri 8.klases zēni devās uz starptautisko „Jauno kalēju skolu”, apgūstot kalēja prasmes un iegūstot kalēja sertifikātu. Šajās dienās skolas komanda devās ciemos, lai ne tikai apsveiktu Kjardlas ģimnāzijas kolektīvu Igaunijas Republikas 96.gadadienā un piedalītos svinībās, bet arī apspriest tālākās sadarbības virzienus.

Mūsu mākslas programmas skolotājus - Vitoldu Kucinu un Agnesi Ozoliņu - interesēja Kjardlas kalēju biedrības vadītāja un kalēju meistara, kā arī Kjardlas ģimnāzijas mājturības un tehnoloģiju skolotāja Aina Jepišova darbnīca. Tajā varēja smelties idejas darbam ar dažādiem materiāliem.

Attēlā (pa kreisi) – Vitolds ar Agnesi apskata darbus no bērza tāss.

Ains neliedza arī savus padomus, pastāstot par tehnoloģiskajiem „knifiņiem”, kas jāievēro, strādājot ar šo materiālu.

Ieraugot bērnu pašgatavotos mūzikas instrumentus, Liene un Inga, protams, nevarēja novaldīt savu sajūsmu. No nelieliem zariņiem bērni izgatavojuši vienkāršas svilpītes, bet vecāko klašu skolēni ķērušies pie nopietnāku mūzikas instrumentu izgatavošanas – stabules un kanteles. Vasaras gadatirgum izgatavota pat kokle, kuru ieskandināja Ziedonis.

Attēlā (pa kreisi)- bērnu darinātie mūzikas instrumenti, Ziedonis spēlē kokli (pa labi)

Visi darba materiāli salikti noteiktā kārtībā, darbnīcā mījās skolēnu darbi un skolotāja veidotie paraugi. Katru no mums interesēja dažādu materiālu apstrādes iespējas, un arī pats „namatēvs” neliedza savu padomu, kā izgatavot vienu vai otru lietu, kā apstrādāt dažādos materiālus, kā izveidot noteiktu formu utt.

Kokapstrādes darbnīcu apskate beidzās ar jauku dāvanu - melnā ozola un mahagona koka darba materiālu Vitoldam. (skat.attēlā pa labi). Sajūsmu par melnā ozola materiālu izrādīja arī Agnese. (skat.attēlā pa kreisi)

Tālāk devāmies uz metālapstrādes un kalēja darbnīcām. Priecēja jaunumi, kurus pamanīja direktors, Inga un Inese. Vasaras kalēju skolas jaunajiem kalējiem ir uzcelta nojume, kas pasargā no saules stariem, aprīkota ar elektrību un izturīgu betona grīdu. Protams, ka kalēju darbā neizvietojam 2 hidrauliskos kalēja āmurus apbrīvoja gan Ziedonis, gan Vitolds. Iegādātie instrumenti un visi darbnīcas labiekārtošanas darbi tika veikti, pateicoties projektiem, kuros piedalās Ains.

Attēlā – Vitolds un Ziedonis apskata hidrauliskos kalēja āmurus

Igaunijā projektu rakstīšana gan ir daudz vienkāršāka nekā pie mums, tāpēc Ains ļoti bieži raksta projektus un saņem arī finansējumu. Labi aprīkotā kalēja darbnīca ir veidojusies gadiem, to palīdzējuši veidot kalēju amata meistari no visas Igaunijas, kā arī cilvēki, kuriem mājās kalēja darba rīki vairs nav nepieciešami. Arī Garkalnes MVV kalēju darbnīca neiztika bez dāvanas - kalēja skrūvspīlēm-, kuras pie Aina bija nonākušas tieši šādā ceļā: tās atveduši cilvēki, kuru ģimene neizvēlējās nodot šo lietu metāla uzpircējiem, bet atdāvināt skolai, lai bērni apgūtu seno amatu.

Attēlā – priecīgs ne tikai dāvinātājs Ains, bet arī dāvanas saņēmējs Ziedonis.

Aina darbnīcā varētu uzkavēties stundām ilgi, bet bija jādodas tālāk – apskatīt, iepazīties un smelties idejas.

Mūs jau gaidīja nākamajā kalēja darbnīcā – vienkāršās lauku mājās 5 - 7 km no Kjardlas. Tās

saimnieks Svens Kokkata ir Kjardlas kalēju biedrības biedrs. Viņa darbnīca gan nebija īpaši liela, un tajā nebija mehānisku lietu, jo darbnīcā nav rūpnieciskās elektrības, bet arī te bija ko redzēt ne tikai kalēju amata lietpratējiem, bet jebkuram interesentam. Svens krāj dažādu izmēru un dažādās valstīs ražotas kalēju laktas, īpaši specializējies zirgu apkalšanā un dažādu priekšmetu restaurēšanā.

Attēlos- Direktors un Vitolds aplūko Svenam piederošo rokas urbjašīnu (pa kreisi), Svens Kokkata un Ziedonis ar Garkalnes MVV dāvanu

Tā kā Hījumā salā nekad nav bijis dzelzceļa, tad Svenam patika mūsu dāvana – dzelzceļa sliežu naglas, kas, nenoliedzami, ir labs kalšanas materiāls.

Jau pēc neilga laika varējām priecēt acis koktēlnieces un keramiķes Natalijas Kuhi darbnīcā. Viņas koka skulptūras - ērglis, gaudojošs vilks un zirgs ar jātnieku - sagaidīja apmeklētājus jau pie ieejas. Pati Natalija atzinās, ka viņas darbi top ļoti lēni. Tāpat kā Mikelandželo, viņa ilgi aplūko koka stumbru un tad kādā dienā atdala visu lieko, atbrīvojot kokā paslēpto tēlu.

Attēlā- Natalija Kuhi un viņas baltais pavadonis sagaida ciemiņus.

Taču vislielāko apbrīnu un sajūsmu izraisīja Natalijas jaunākais ieguvums – keramikas apdedzināšanas krāsns. Par to vislielākais prieks un sauciens: „Mums arī tādu vajag!” atskanēja no Agneses. Kas tad īpašs šajā krāsnī? Patiesībā tās ir 3 krāsnis, kuras kurina vienlaicīgi, un katrā krāsnī keramika iegūst savu īpašo burvību. Vienā krāsnī keramikas trauku glazūru ietekmē sālsūdens šķīdums, otrā – pelni, trešā – uguns. Šīs krāsnis tapšanā piedalījušies arī Latvijas Mākslas akadēmijas studenti, un viņi bijuši klāt pirmajā krāsns iekuršanas reizē kopā ar slavenākajiem Igaunijas keramiķiem.

Attēlā (pa kreisi) – sajūsminātā Agnese ; mākslinieces darbi (pa labi)

Attēlā- Tīna vadībā top Agnese filmiņa, un apkārt - sajūsmināti skatītāji

Pēc informātikas kabineta apmeklējuma devāmies uz vizuālās mākslas un keramikas skolotāja Suleva Loopalu „valstību”. Jāsaka, ka abi kabineti atrodas blakus, un ikdienas darba procesā vizuālās mākslas stundās var izmantot informātikas kabinetu.

Vizuālās mākslas kabinetā Vitolda uzmanību piesaistīja oriģinālie galdi, kuri piemēroti gan darbam ar krāsām, gan gleznojot un veidojot skices (*skat.attēlu*). Tikmēr Agnese un Liene priecājās

par baltajā mālā veidotajiem darbiem, apgleznotajiem traukiem u.c. interesantām lietām, kuras gatavo Kjardlas ģimnāzijas skolēni. Arī Sulevs bija ļoti atsaucīgs un labprāt dalījās ar tehnoloģijas „noslēpumiem”.

Ģimnāzijā Inese tikās ar mācību daļas vadītāju Dianu Liikatu, apspriežot turpmākās sadarbības iespējas.

Inga, savukārt, diskutēja ar Kjardlas Kultūras centra vadītāju Kristīni Vessaru, domājot par sadarbības iespējām starp jaukto kori „Garkalne” un Kultūras centra dziedātājiem. Kori saņēma uzaicinājumu piedalīties Kjardlas ikgadējā gadatirgū 2014.gada 12.jūlijā. Šajā pasākumā, kurš līdzinās Brīvdabas muzejā rīkotajam gadatirgum jūnijā, pirmo reizi piedalīsies koris no Latvijas.

Garkalnes MVV un Kjardlas ģimnāzijas kopējie plāni parādīja, ka īgauni ir ieinteresēti un atvērti sadarbībai, ļoti sirsnīgi un viesmīlīgi. Paldies par sirsnīgo uzņemšanu!

Attēlā- Garkalnes MVV delegācija kopā ar Ainu Jepišovu

Visu fotografēja un aprakstīja Inga Pelcmane